BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

HANDELINGEN VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

10/02/1999

C 742 Bedrijfsleven, Wetenschapsbeleid, Onderwijs, Nationale wetenschappelijke en culturele instellingen, Middenstand en Landbouw

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

ANNALES DES RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION

10/02/1999

C 742 Economie, Politique scientifique, Education, Institutions scientifiques et culturelles, Classes moyennes et Agriculture

Sommaire

Mercredi 10 février 1999

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE - C 742

Question orale de M. Marc van den Abeelen au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "la complexité de la réglementation relative aux ascenseurs et la sécurité des utilisateurs" (n° 1892)

(La réponse a été donnée par le ministre des Transports) 1

orateurs : MM. **van den Abeelen, Daerden**, ministre des Transports

Question orale de M. Filip Anthuenis au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'application de taux usuraires lors de l'échange de pièces de monnaie" (n° 1944)

(La question a été posée par M. Marc van den Abeelen et la réponse a été donnée par le ministre des Transports) 2

orateurs : MM. **van den Abeelen, Daerden**, ministre des Transports, **Geurts**, collaborateur du ministre Di Rupo (à la demande du ministre des Transports), **Anthuenis**

Inhoud

Woensdag 10 februari 1999

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW - C 742

Mondelinge vraag van de heer Marc van den Abeelen aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de complexiteit van de regelgeving voor liften en de veiligheid van de liftgebruiker" (nr. 1892)

(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Vervoer) 1

sprekers : de heren **van den Abeelen, Daerden**, minister van Vervoer

Mondelinge vraag van de heer Filip Anthuenis aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "het aanrekenen van woekertarieven bij het inwisselen van muntstukken" (nr. 1944)

(De vraag werd gesteld door de heer Marc van den Abeelen en het antwoord werd verstrekt door de minister van Vervoer) 2

sprekers : de heren **van den Abeelen, Daerden**, minister van Vervoer, **Geurts**, medewerker van minister Di Rupo (op verzoek van de minister van Vervoer), **Anthuenis**

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE

RÉUNION PUBLIQUE DU MERCREDI 10 FÉVRIER 1999

PRÉSIDENCE de

M. **Ansoms**

La séance est ouverte à 10.47 heures.

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW

OPENBARE VERGADERING VAN WOENSDAG 10 FEBRUARI 1999

VOORZITTER :

De heer **Ansoms**

De vergadering wordt geopend om 10.47 uur.

Mondelinge vraag van de heer Marc van den Abeelen aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de complexiteit van de regelgeving voor liften en de veiligheid van de liftgebruiker" (nr. 1892)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Vervoer)

Question orale de M. Marc van den Abeelen au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "la complexité de la réglementation relative aux ascenseurs et la sécurité des utilisateurs" (n° 1892)

(La réponse sera donnée par le ministre des Transports)

De **voorzitter** : De heer Marc van den Abeelen heeft het woord.

De heer **Marc van den Abeelen** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik merk dat niet alleen liften soms in de koker blijven hangen, maar ook wagens in het verkeer !

Monsieur le ministre, je comprends qu'en Wallonie profonde, il a beaucoup plus neigé qu'en Flandre.

Mijnheer de voorzitter, de pers maakte onlangs melding van ongeveer 700 ongevallen met liften, waarvan 5 met dodelijke afloop. Volgens de krantenartikels zijn deze ongevallen te wijten aan de onveiligheid van de infrastructuur.

Samen met mijn medewerker heb ik de volledige regelgeving die van toepassing is op liften, eens nagekeken. Dat de lift mij met een gewone druk op de knop naar boven of naar beneden brengt, verwondert mij niet, maar de hoeveelheid aan reglementering die daarachter schuilgaat, heeft me doen schrikken. Ik zal u de lectuur van al die nationale normen besparen; ik heb ze op papier gezet. Voorts bevatten ook het ARAB en een aantal koninklijke besluiten onder andere twee van 1983, één van 1985 en van 1989 nog een aantal regels. De toenmalige minister van Arbeid, de heer Hansenne, droeg een grote politieke verantwoordelijkheid voor een aantal wijzigingen, die niet alleen waren ingegeven door de technische complexiteit van de moderne liften, maar ook door het lobbywerk van een aantal liftenconstructeurs.

De regelgeving is nochtans eerder vaag. Bovendien heeft de toestand van de overheidsfinanciën de strikte toepassing ervan niet bevorderd. Als de overheid de regels die zij had uitgevaardigd zelf had moeten toepassen op haar liftenpark, dan zou dat zeer veel geld hebben gekost. Precies in die periode begon de overheid eindelijk op haar uitgaven te besparen, zodat de toepassing van de regelgeving vanuit die hoek eerder werd bemoeilijkt.

Voorts geeft de interpretatie van de regelgeving aanleiding tot heel wat discussie en soms zelfs aberraties. Zo heb ik ontdekt dat het ARAB niet van toepassing is als een verdieping in een gebouw slechts door één huurder of één bedrijf wordt gebruikt. Als één bedrijf twee verdiepingen gebruikt, dan zijn de ARAB-bepalingen wel van toepassing. Wanneer in een gebouw van zes verdiepingen zes bedrijven elk één verdieping gebruiken, dan zijn de ARAB-bepalingen inzake liften niet van toepassing. Begrijpe wie begrijpen kan, maar deze interpretatie schijnt gebruikelijk te zijn. Ik vraag me dus af of het niet noodzakelijk is een synthese te maken van deze regelgeving.

De lobby van de grote liftenconstructeurs dringt nu weerom aan op een verstrenging van de regelgeving. Daardoor dreigen ook de kleine gebruikers nieuwe verplichtingen opgelegd te krijgen. Het Algemeen

Eigenaarssyndicaat, een niet te verwaarlozen betrokken partij, is verre van gelukkig met de voorstellen van de liftenconstructeurs. Iedereen probeert natuurlijk zijn eigen winkel te doen draaien !

Liften worden onderworpen aan verscheidene controles en dat is een goede zaak voor de veiligheid. Ik weet waarover ik spreek want ook de gebouwen van onze gemeente zijn met verscheidene liften uitgerust. Het aantal organen dat controles moeten uitvoeren op goed functionerende liften, is aanzienlijk en de veelvuldige controles jagen de gemeenten op hoge bijkomende kosten.

Er is dus nood aan coördinatie en synthese van de regelgeving terzake, ook met het oog op de veiligheid van de liftgebruiker.

Van de minister had ik graag vernomen of de cijfers over ongevallen die in de pers werden gepubliceerd, stroken met de werkelijkheid. Kan de minister cijfers meedelen over de aard en de oorzaak van die ongevallen ? Welke criteria worden gehanteerd om de ernst van die ongevallen te beoordelen ? Bij een ongeval kan een auto "totaal verloren" zijn of enkel bumperschade oplopen. In beide gevallen wordt in de statistieken een ongeval genoteerd.

Een ongeval in de statistieken of kleine criminaliteit is één zaak; spreken van grote criminaliteit is een andere zaak.

Mijnheer de minister kan u de evolutie van de voorbije vijf jaar weergeven en aanduiden welke de oorzaken waren van die ongevallen ? Lag de oorzaak bij het ministerie bij de verzekeringsmaatschappijen of bij de keuringsinstellingen ? De keuringsinstellingen hebben er immers alle belang bij om de statistieken te verzwaren. Een vinger tussen de deur kan een zwaar ongeval betekenen en stelt die instellingen in staat bijkomend te keuren en overeenkomstig een factuur te presenteren.

Mijn vraag is of u reeds gesproken hebt met Fabrimetal ? De liftenconstructeurs trachten dit immers te regelen via Fabrimetal.

Is de heer Di Rupo van plan, samen met zijn collega van Arbeid en Tewerkstelling, die analyses te laten uitvoeren ? De hele wetgeving moet worden onderworpen aan een critische analyse om te komen tot een regelgeving die in ieders belang functioneert.

In dat licht vinden we het nuttig een centraal register voor liftinstallaties op te stellen. Is de minister bereid daarop in te spelen ?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Daerden**, minister van Vervoer : Alvorens op de vragen te antwoorden, wens ik te melden dat ze betrekking hebben op twee categorieën liften. Er zijn liften die door werknemers worden gebruikt en liften voor privé-gebruik. De reglementering voor de liften die door werknemers worden gebruikt, valt onder de bevoegdheid van mevrouw Smet, minister van Tewerkstelling en Arbeid, terwijl de minister van Economische Zaken bevoegd is voor de privé-liften.

Nous avons toutefois voulu tenter d'apporter une réponse à chacune des questions sur la base des éléments dont notre administration dispose.

1. Il n'existe pas d'étude systématique des accidents d'ascenseurs, mais les services compétents disposent de statistiques partielles provenant de Fabrimétal et du système Ehlass. Les statistiques de Fabrimétal sur les accidents du travail dus aux ascenseurs portent sur la période comprise entre les années 1985 et 1994. Les statistiques Ehlass sont basées sur les accidents relevés dans les services d'urgence de quatre hôpitaux situés respectivement à Anvers, Gand, Bruxelles et Namur.

2. L'administration dispose des statistiques du système Ehlass spécifiques aux accidents d'ascenseurs pour les années 1995 et 1996. Le nombre d'accidents renseignés est de 7 en 1995 et de 11 en 1996.

3. Les services compétents sont actuellement en contact avec Fabrimétal afin d'examiner les conditions techniques qui seront proposées dans un arrêté royal sur les ascenseurs privés.

4. Ce projet d'arrêté prévoit la déclaration systématique des accidents graves, ce qui devrait permettre une étude statistique de ces accidents.

5. Il prévoit également l'instauration d'un registre des ascenseurs sur la base, d'une part, d'une déclaration du propriétaire ou du gestionnaire et, d'autre part, d'une collaboration avec les organismes agréés.

Le gestionnaire de ce registre sera l'administration de la Qualité et de la Sécurité du ministère des Affaires économiques.

Monsieur le président, voilà les informations que je voulais donner en ce qui concerne ce problème incontestablement important et qui connaîtra une évolution à brève échéance.

De **voorzitter** : De heer Marc van den Abeelen heeft het woord.

De heer **Marc van den Abeelen** (VLD) : Mijnheer de minister, wat u mij vertelt, weet ik reeds. Ik vind het echter niet logisch dat men geen uniforme regelgeving tot stand brengt voor liften voor werknemers en liften voor algemeen gebruik. Een lift blijft een lift. Als ik in dit gebouw de lift neem, ben ik werknemer en onderworpen aan een specifieke reglementering. Neem ik in Antwerpen een lift, dan ben ik aan een andere reglementering onderworpen. Dat is toch een aberratie. Dezelfde persoon kan dus de lift nemen met twee modaliteiten. Is de werknemer dan kostbaarder dan een privé-persoon die de lift neemt, of omgekeerd ? Dit getuigt van de keizer-koster-mentaliteit van de overheid. Probeer toch alstublieft tot een regelgeving voor liftgebruik te komen. Ik zou nog kunnen verstaan dat u een onderscheid aanbrengt tussen hydraulische en elektrische liften, maar dat dit *ad hominem* wordt gespeeld, lijkt mij te gek. Men moet liften toch niet kwalificeren naar gelang van de gebruiker. Ik weet niet welke geleerde dat heeft uitgevonden.

Je vois que vous trouvez aussi que cela est une aberration.

Le **président** : La parole est au ministre.

M. **Daerden**, ministre : Je comprends parfaitement votre intervention. Pour tous les nouveaux ascenseurs, des dispositions entreront en vigueur à partir du 1er juillet prochain, et ce, sur la base de la transposition de la directive 95/16 du 29 juin 1995 de la Communauté européenne. Cela constitue un premier élément. Posez la question aux spécialistes en ce qui concerne le registre auquel je faisais allusion dans ma réponse. On peut raisonnablement espérer obtenir ce registre pour la mi-année. Voilà donc les deux éléments additionnels d'information que je pouvais vous fournir.

Le **président** : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van de heer Filip Anthuenis aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "het aanrekenen van woekertarieven bij het inwisselen van muntstukken" (nr. 1944)

(De vraag zal worden gesteld door de heer Marc van den Abeelen en het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Vervoer)

Question orale de M. Filip Anthuenis au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'application de taux usuraires lors de l'échange de pièces de monnaie" (n° 1944)

(La question sera posée par M. Marc van den Abeelen et la réponse sera donnée par le ministre des Transports)

De **voorzitter** : De heer Marc van den Abeelen heeft het woord.

De heer **Marc van den Abeelen** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijn collega Anthuenis heeft mij ingelicht over bepaalde praktijken die de banken erop nahouden. Middenstanders of boekhouders die muntstukken willen inwisselen tegen biljetten moeten hiervoor een kostprijs betalen. De reden hiervoor is dat de banken niet langer zelf instaan voor het tellen van de muntstukken. Dit wordt uitbesteed aan andere personen die hiervoor een commissie van 17% vragen. Men moet dus 1170 frank aan muntstukken inwisselen als men voor 1000 frank aan biljetten wil. Er is een tarifering van 17% voor een bankdienst die in de gewone handel niet bestaat. Wie in een gewone winkel muntstukken inwisselt, krijgt honderd frank voor honderd frank. Een middenstander is dus veel goedkoper dan een bank.

Een wetsontwerp met betrekking tot de tarifering van de banken is door het parlement naar de regering teruggestuurd omdat geen akkoord kon worden bereikt. Meent de minister dat dergelijke praktijken exorbitant zijn en eigenlijk niet kunnen ? Is hij bereid maatregelen te nemen om deze woekertarieven in te dijken ?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Daerden**, minister van Vervoer : Mijnheer de voorzitter, het koninklijk besluit van 23 maart 1995 gewijzigd door het koninklijk besluit van 1 maart 1998 regelde tot 31 december 1998 de tariefaanduiding van de wisselverrichtingen als volgt : aanduiding van de aankoopkoers en van de verkoopkoers. De wisselkoers omvat bijgevolg de provisie van de bank, de gemaakte kosten en het wisselrisico. Dit was de regel van "alles inbegrepen", overeenkomstig de wet op de Handelspraktijken.

M. **Marc van den Abeelen** (VLD) : Il ne s'agit pas ici de la tarification de l'euro ni des transactions monétaires, mais simplement de la monnaie échangée contre des billets dans la même devise. En fait, vous répondiez à une question que j'ai posée voici une semaine.

M. **Daerden**, ministre : Parce que c'était la même. Croyez-moi, mes collaborateurs sont des spécialistes.

La fixation définitive des parités a supprimé les risques de change. Il ne faut plus couvrir que les frais de manipulation, de stockage et de rémunération de la banque. C'est la raison pour laquelle le gouvernement a modifié les règles en matière d'indication du tarif des opérations de change.

Dans un souci de transparence, l'arrêté royal de décembre 1998 prévoit que depuis le 1er janvier, la commission applicable à l'échange des billets des Etats membres qui adoptent l'euro sera indiquée de manière séparée; elle ne sera donc plus intégrée dans les cours vendeur-acheteur de ces monnaies. Ces cours seront d'ailleurs identiques dans toutes les banques.

Quant à la commission, elle diffère de banque à banque. La plupart réclament un forfait en plus d'un pourcentage. De ce fait, le prix d'une opération portant sur un faible montant est relativement plus élevé que le prix d'une opération portant sur des montants élevés. Pour les petits montants, il est exact que le prix est supérieur à celui réclamé avant l'introduction du nouveau système. Pour un montant moyen d'environ 4000 F et pour des montants supérieurs, il est généralement plus avantageux.

La nouvelle tarification est conforme à la réglementation. D'une part, les tarifs pratiqués ont été notifiés au ministère des Affaires économiques conformément à la réglementation des prix en vigueur; d'autre part, ces tarifs respectent l'arrêté royal de décembre 1998.

J'ajouterai que le prix réclamé aux clients pour le change des monnaies nationales constitue la contrepartie d'un service rendu par les banques. L'euro ayant supprimé le risque de change entre les monnaies participantes, on pouvait donc s'attendre à une diminution du prix de ce service. Globalement, le tarif réclamé pour le change de ces monnaies est un peu moins onéreux sauf pour les opérations de faible montant.

Par ailleurs, afin de rendre le passage à l'euro indolore pour le citoyen, la loi euro d'octobre 1998 a imposé aux institutions financières d'effectuer une série d'opérations gratuitement. Ainsi, celui qui laisse son compte libellé en francs belges pendant la période transitoire sera crédité ou débité en francs belges : peu importe en effet que les paiements entrants ou sortants soient libellés en euros ou en francs belges. La banque assure les conversions gratuitement.

De même, si le client désire basculer son compte en euros durant la phase transitoire, les conversions seront également réalisées gratuitement par la banque. Le 31 décembre 2001, tous les comptes encore libellés en francs belges seront gratuitement et automatiquement convertis en euros. En outre, à partir du 1er janvier 2002, les pièces et billets francs belges seront gratuitement échangés contre des euros.

Dans ces conditions, reconnaissons qu'une méfiance éventuelle du consommateur à l'égard du passage à l'euro serait sans fondement.

M. **Marc van den Abeelen** (VLD) : Vous jouez dans une autre pièce. La question à laquelle vous répondez au nom de M. Di Rupo est une question que j'ai posée la semaine dernière et qui concernait les tarifications, les taux de change entre monnaie belge et euros.

Ici, il s'agit d'un autre problème. Lorsque vous vous rendez à la banque avec des pièces de monnaie belges que vous souhaitez échanger contre des billets belges, la banque compte 17% de commission. Cela n'a rien à voir avec l'euro. Si j'apporte à la banque un sac rempli de pièces de 1 franc, je dois débourser 170 francs pour recevoir un billet de 1 000 francs.

M. **Daerden**, ministre : C'est juste.

M. **Robert Geurts**, collaborateur du ministre Di Rupo (à la demande du ministre des Transports) : Nous sommes dans un système de liberté de tarification pour toutes les opérations bancaires. Vous donnez là un exemple concret de cette tarification.

M. **Marc van den Abeelen** (VLD) : Et vous ne trouvez pas cela exorbitant ?

Mijnheer de minister, bent u bereid hierin tussenbeide te komen en bij de banken aan te dringen ? Wie wisselt kleingeld ? Middenstanders en kinderen en zij worden daarvoor gestraft. Zij sparen, zoals de Staat het graag heeft, en kunnen 17% bijbetalen.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : De uitvoerende macht kan daar weinig aan doen en is ook niet van plan enig wetgevend middel daarvoor aan te spreken. Het is een duidelijk antwoord, maar het is goed om weten.

De **voorzitter** : Mijnheer Anthuenis, ik begrijp niet goed waarom u die vraag hebt gesteld, want u beantwoordt ze zelf. *(Gelach)*

M. **Daerden**, ministre : Le système choisi est celui de la liberté des prix et si on impose une marge, on sera attaqué au niveau européen.

M. **Robert Geurts**, collaborateur du ministre Di Rupo (à la demande du ministre des Transports) : Il y a d'autres exemples où des prix exorbitants ont été réclamés par les banques. La position du gouvernement, telle qu'elle a été exposée à au moins dix reprises tant à la Chambre qu'au Sénat, est la suivante : nous devons faire confiance à la concurrence entre les établissements financiers. A cette fin, un arrêté royal très complet a été pris pour imposer la transparence sur les tarifs.

Sommes-nous prêts, en Belgique, à réinstaurer un contrôle des prix comme il en existait il y a 20 ou 30 ans ? Plusieurs propositions de loi ont été déposées à ce sujet. La question a été débattue dans cette commission.

De heer **Marc van den Abeelen** (VLD) : Er is een groot verschil tussen de gecontroleerde tarifering, die inderdaad uit den boze is en een liberale economie, waarvan wij natuurlijk grote voorstander zijn. Een commissie van 17% rekenen om munten te wegen, is toch wel heel veel.

M. **Daerden**, ministre : Il y a d'une part la concurrence et d'autre part l'obligation de publier le tarif chaque année. Le consommateur fait son choix en toute liberté. Il peut échanger sa monnaie dans les grands magasins, cela ne lui coûte rien.

Le **président** : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

- La réunion publique de commission est levée à 11.15 heures.

- De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.15 uur.